

[Kyed.]

en Artikel, der udtrykker sin Glæde over, at Landbruget nu mister sin sidste privilegerede Ret ved den Ændring, der nu bliver foretaget med Hensyn til Valg til Amtsraadene. Jeg kan ikke give den paagældende Skribent Ret i, at Landmændene paa omtalte Omraade har haft en privilegeret Stilling. Derimod har Landmændene en uomtvistelig privilegeret Stilling, naar det gælder Betaling af Ejendomsskatter til Amtet. Den højtærede Indenrigsminister bør gaa ind for, at Landbruget befries for dette Privilegium og faar en mere skattemæssig Ligestilling, hvad Ejendomsskatterne angaar, derved at Skatterne stilles i et retfærdigere Forhold, end Tilfældet er nu, til Landbrugets Indtjeningsevne.

Dernæst vil vi ogsaa gerne henstille til den høje Regering, om det ikke var betimeligt at overveje at faa en Ændring af Toldloven, som kan medføre Nedgang i Erhvervslivets Produktionsomkostninger. Yderligere bør der, saa længe vi har bundne Produktionsvilkaar for flere af Landbrugets Produktionsgrene, søges gennemført Ordninger, der tilsigter lige Produktionsvilkaar paa lige Jord; ensidige Ordninger for enkelte Produktionsgrene skaber Uretfærdighed over for andre. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme nærmere ind herpaa, men kun pege paa, at vi uden Tvivl nu atter er inde i en Periode med faldende Kornpriser, som desværre vel snart følges af faldende Smørpriser, og Regering og Rigsdag skal derefter nok møde Krav vedrørende disse Spørgsmaal, Krav, som man ikke kommer udenom at tage Stilling til.

Over for en saadan ny Prisnedgang for Landbrugsprodukter er Landbruget endnu daarligere økonomisk rustet end over for de tidligere Nedgange, der har været. Det gaar jo nemlig saadan, at man kan nok taale en høj Feber, naar man er en stærk Natur og ellers har været rask gennem Aarene; men hvis man skal være udsat for høj Feber Gang efter Gang og ikke i mellemliggende Perioder har Ro til at komme til Kræfter, saa bliver man slaæet ihjel ved en lavere Febergrad end ellers. Det maa man ikke glemme, at det er en saadan Svingningsfeber, Landbruget nu har været inde i gennem flere Aar; og ved den Nedgang i Prisen paa Landbrugsprodukter, som vi temmelig sikkert møder i Løbet af nogle Maaneder, vil Landbruget være stærkt svækket, ikke alene med Hensyn til det, jeg nævnte før, at kunne tage en Prisnedgang, men ogsaa yderligere derved, at den forbigaaende Prisopgang for Eksportvarer er blevet delvis

opsuget gennem Prisstigning paa det indenlandske Marked, og den Prisstigning vil uden Tvivl takket være den øgede Importbegrænsning blive opretholdt, selv om det bliver Prisfald for Eksportprodukterne.

Prisopgangen paa det indenlandske Marked virker som Inflation over for betydelige Erhverv og som en Deflation over for andre, og her kommer først og fremmest Landbruget i Betragtning. Ingen kan tro, at den Ulighed kan fortsætte, og at man fortsat gennem Afspærringspolitikken kan skabe gunstige Tider for en Del af Erhvervslivet og paa kunstig Vis øge de i Forvejen vanskelige Produktionsvilkaar for andre Erhvervsgræne, særlig for Eksporterhvervene og herunder navnlig Landbrugseksporten. Medmindre man faar nogenlunde Ligestilling mellem Erhvervene, skabes der usunde økonomiske Forhold og øget Arbejdsløshed i Landet.

Den højtærede Socialminister har tidligere været inde paa, at det var en 40 000—50 000 arbejdsløse, der skyldtes Landbrugskrisen. Nu ved Undersøgelsen er man standset ved 21 000. Men man skaber blandt de direkte Arbejdere inden for Landbruget — som ikke falder, kan man sige, paa en bestemt Størrelse af Landbrug, men særlig paa de mindre og mellemstore Landbrug — gennem Indskrænkning af Folkehold for at faa Produktionsomkostningerne ned — hvad man tvinges til — og gennem øget Beskæftigelse for Indehaverne selv i Form af lang Arbejdstid — derved skaber man naturligvis Arbejdsløshed for andre, og man er tvunget dertil paa Grund af de ulige Erhvervsforhold, vi har haft her i Landet gennem de senere Aar. Lægger man til de 21 000 ca. 20 000, hvis Arbejdsløshed indirekte skyldes Landbrugskrisen, tror jeg, man rammer det rigtige Tal, det samme Tal, som Socialministeren har nævnt i sin Kronik i „Social-Demokraten“, hvor han udtalte, at medmindre Landbrugskrisen forsvinder, kommer vi ikke af med den Arbejdsløshed, der her er Tale om.

Derfor er Kravet om skattemæssig og erhvervsmæssig Ligestilling for Landbruget ikke noget Særkrav, men et Samfundskrav, hvis Løsning man kan udskyde, og som man Gang paa Gang har udskudt, men som ingen Regering kommer uden om, hvis det da ikke skulde blive saa lykkeligt, hvad vi alle maa haabe, at en Prisstigning paa Verdensmarkedet skulde bringe os alle ud af Klemmen. Men hvis denne ikke kommer, maa Spørgsmaalet løses til Bunds.

Til Afsnittet vedrørende Moratorieordningen har Venstre stillet enkelte Ændrings-